

Úrok až procento za den. Žebříček ukazuje, kde si nepůjčovat

26.11.2024 - Kateřina Hovorková | NextPageMedia

Úrok až jedno procento denně, zavádějící údaje v úvěrových kalkulačkách, slabá kontrola úvěruschopnosti - to jsou jen některá zjištění nového Indexu odpovědného úvěrování, který tradičně před Vánoci představila nadace Člověk v tísni.

Letos se index zaměřil na takzvanou míru lstivosti u půjček, tedy na poměr mezi úrokovou sazbou, kterou společnosti inzerují, a tou, za níž opravdu půjčují. Srovnal 32 bankovních i nebankovních poskytovatelů spotřebitelských úvěrů a pomocí 14 parametrů hodnotí, jak jsou bezpečné.

O celkovém umístění v indexu nerozhoduje pouze cena, ale i dostupnost důležitých informací nebo srozumitelnost rady, co dělat při problémech se splácením. Nejlepší společnosti získaly čtyři hvězdy, přijatelné jsou i ty se třemi. Jedna nebo žádná hvězda nabádá k opatrnosti - těm by se měli lidé vyhnout.

Vítězem letošního Indexu jsou společnosti Air Bank a Zonky, obě získaly shodně 93 bodů. Jen s malým odstupem následuje trojice bank: mBank, Česká spořitelna a Komerční banka.

```
' ) let reklamaClanekText = document.querySelector('#ReklamaClanek .in p'); if(reklamaClanekText !== null){ if(Math.round(Math.random()) === 0){ reklamaClanekText.innerHTML = 'Všechny finance v jedné aplikaci. Jednoduše, přehledně, bezpečně. Více ZDE'; }else{ reklamaClanekText.innerHTML = 'Spořte s vysokým úrokem. Žádné poplatky. Více ZDE'; } } }
```

„Všechny tyto společnosti poskytují úvěry za přijatelných cenových podmínek, zároveň jsou transparentní a vcelku klientsky vstřícné,” říká David Borges, analytik a jeden z autorů indexu. „V první desítce se drží i tři nebankovní společnosti, což svědčí o tom, že ne každá nebankovní společnost musí být problematická,” dodává.

Kolik stojí půjčka?

Východiskem pro srovnání cen byla modelová 50tisícová půjčka splácená pravidelnými splátkami po dobu dvou let. Úroková sazba takového úvěru se u nejlepších společností pohybuje zpravidla mezi 10 až 15 % ročně. Celkové náklady - tedy částka, o kterou za dva roky půjčku přeplatíte - se pak zpravidla vejdou do 10 000 korun.

Pomyslné střední pásmo zabírají podle indexu nebankovní společnosti, které chtějí za stejnou půjčku 20 až 40 tisíc korun.

A ve spodní části žebříčku jsou pak poskytovatelé, kteří si za půjčku účtují i stovky procent ročně. Dlužník musí počítat s tím, že během dvou let zaplatí dvojnásobek toho, co si půjčil. Ale klidně i více.

„Nejdražší dlouhodobé půjčky aktuálně poskytují CFG Credit, ViaSMS či FlexiFin. Úroková sazba u některých z těchto společností dosahuje i procento denně, což znamená, že půjčku během dvou let přeplatíte až pětkrát,” uvádí Borges.

Vyšší cena půjčky může mít podle něj svoje opodstatnění. Při půjčování peněz totiž platí jednoduchá rovnice: čím vyšší je riziko, že dlužník nebude schopen splácet, tím je půjčka dražší. „Pokud ale

věřitel žádá nazpět násobky toho, co si dlužník vypůjčil, stává se často sám příčinou, že dlužník nezvládá splácet a dostává se do dluhové pasti," pokračuje Borges.

Problémy se splácením

Některé půjčky jsou kromě vysoké ceny nevhodné i svou konstrukcí. „Společnost CFG Credit nabízí například půjčky, u nichž se v měsíčních splátkách hradí pouze úrok a vypůjčenou jistinu je třeba uhradit jednorázově na konci. Problematické mohou být ale i běžné revolvingové úvěry, kde dlužník splácí jen takzvanou minimální splátku. Celkový dluh proto klesá velmi pomalu, pokud vůbec," uvádí index.

Jak upozorňuje Borges, než si člověk půjčku vezme, měl by důkladně zvážit, zda dokáže hradit měsíční splátky. „Totéž ale platí pro věřitele. I ten musí ze zákona posoudit, zda je dlužník schopen splácet. Někteří věřitelé však k této povinnosti přistupují liknavě. Nepožadují doklady o příjmech a někdy neprověřují závazky svých dlužníků v některých úvěrových registrech," konstatuje analytik.

Podle indexu se ale zlepšuje kvalita informací pro lidi, kteří se dostali do problémů se splácením. Společnosti často zveřejňují na svých webových stránkách podrobné rady a vysvětlují, jaké možnosti mají.

Rozdíly panují v účtování zákonných sankcí, o které lze navyšovat dluh při nesplácení. Z bank mají podle indexu tyto položky v cenících už jen ČSOB, Fio Banka a Inbank, z nebankovních společností je to většina.

Pozor na lstivé kalkulačky

Velkým problémem zůstává podle indexu srozumitelnost cen. Věřitelé totiž obvykle zobrazují na svých webech úrokové sazby s nicneříkajícím dovětkem „již od". Skutečná cena půjček ale může být mnohem vyšší, než je leckdy lákavé číslo v úvěrové kalkulačce.

„Nově proto sledujeme poměr mezi úrokovou sazbou, kterou společnosti inzerují, a tou, za níž typicky půjčují. U některých společností je tento ‚index lstivosti‘ poměrně vysoký. Nejhorší si v tomto ohledu vedou FlexiFin, Creditea a Kimbi," vysvětluje Petr Sládek, spoluautor Indexu odpovědného úvěrování.

Zájemcům o úvěr doporučuje neřídit se jen úrokovou sazbou, ale porovnávat raději takzvané RPSN (roční procentní sazbu nákladů). To je parametr obsahující kromě úroků i případné poplatky.

Extrémně drahé půjčky by ovšem mohly do dvou let z českého úvěrového trhu úplně zmizet. Nařizuje to evropská legislativa na ochranu spotřebitele. O konkrétní podobě pro české prostředí se zatím intenzivně jedná.

„Varianta, která nám dává největší smysl, staví na ustálené judikatuře. Tedy na názoru, že roční průměrná sazba nákladů by neměla překračovat čtyřnásobek obvyklé bankovní úrokové sazby či podobného parametru," říká Daniel Hůle, vedoucí našeho programu Dluhové poradenství. „Zároveň si umíme představit, že u malých a krátkých půjček by byl tento limit doplněn jakýmsi paušálem na úhradu nezbytných nákladů věřitele," dodává Hůle.

<https://www.penize.cz/spotrebitelske-uvery/464728-urok-klidne-i-procento-za-den-zebricek-ukazal-kde-si-nepujcovat>